FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT ANTONIO TIZZANO

föredraget den 7 september 2004 [1]

1. Bakgrunden till förevarande mål är ett överklagande, som ingetts av bolaget José Martí Peix, SA, av förstainstansrättens dom av den 13 mars 2003 (i mål T-125/01, José Martí Peix mot kommissionen, REG 2003, s. II-865, nedan kallad den överklagade domen), enligt vilken bolagets talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 19 mars 2001 om att sätta ned det stöd som beviljats för bildandet av ett gemensamt företag inom fiskerisektorn (nedan kallat det ifrågasatta beslutet) ogillades. [2]

I — Tillämpliga bestämmelser

Förordningarna nr 4028/86 och nr 1956/91

2. I syfte att skydda gemenskapens fiskeresurser från överexploatering har gemenskapen vidtagit olika åtgärder för att minska gemenskapens fiskeflotta.

3. I förevarande mål skall det särskilt erinras om den åtgärd enligt rådets, senare upphävda, förordning nr 4028/86 (nedan kallad förordning nr 4028/86) [3] som består i beviljande av stöd till företag som bildats av fartygsägare i gemenskapen och av medborgare i tredje land (så kallade gemensamma företag), i syfte att utnyttja dessa länders fiskeresurser med hjälp av fiskefartyg som för en medlemsstats flagg och som registrerats i en hamn i gemenskapen, och som slutgiltigt överförts till dessa länder (artiklarna 21a och 21b.2).

1 — Originalspråk: italienska.

2 — Kommissionens beslut av den 19 mars 2001 om att sätta ned det stöd som beviljats José Martí Peix, SA genom kommissionens beslut K(91) 2874 slutlig/11 av den 16 december 1991, i dess lydelse enligt kommissionens beslut K(93) 1131 slutlig/4 av den 12 maj 1993, för bildandet av ett gemensamt företag inom fiskerisektorn.

3 — Rådets förordning (EEG) nr 4028/86 av den 18 december 1986 om gemenskapsåtgärder för att förbättra och anpassa fiskeri- och vattenbrukssektorernas struktur (EGT L 376, s. 7), i dess successivt ändrade lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 3944/90 av den 20 december 1990 (EGT L 380, s. 1), rådets förordning (EEG) nr 2794/92 av den 21 september 1992 (EGT L 282, s. 3) samt rådets förordning (EEG) nr 3946/92 av den 19 december 1992 (EGT L 401, s. 1). Förordning nr 4028/86 och förordningarna om tillämpningsföreskrifter för denna har upphävts genom artikel 9 i rådets förordning (EEG) nr 2080/93 av den 20 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 2052/88 i fråga om Fonden för fiskets utveckling (EGT L 193, s. 1).

4. Vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet angavs villkoren och formerna för beviljandet av detta stöd i kommissionens, också senare upphävda, förordning nr 1956/91 (nedan kallad förordning nr 1956/91).[4]

5. Enligt denna förordning skulle ansökningar om stöd tillsändas kommissionen genom medlemsstaternas myndigheter, vilka var skyldiga att avge ett utlåtande om projektet för det gemensamma företaget och att bibehålla de handlingar som krävdes som underlag (artikel 1).

6. Detta stöd kunde anta olika former. Det kunde särskilt bestå i ett bidrag i pengar som anvisats genom två utbetalningar, nämligen en första utbetalning, som inte översteg 80 procent av det totalt beviljade beloppet, och en andra utbetalning av återstoden av bidraget (artikel 5).

7. Stödmottagarna skulle var tolfte månad under tre år i rad till kommissionen inge en regelbunden rapport om det gemensamma företagets verksamhet, inbegripet kopia av balansräkningen och av officiella handlingar om fisket och om lastning och lossning (artikel 6).

Förordning nr 2988/95

8. I syfte att inom alla de områden som omfattas av gemenskapspolitiken effektivt skydda gemenskapens finansiella intressen (tredje och fjärde skälen), antog rådet förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 (nedan kallad förordning nr 2988/95),[5] som innehåller "allmänna regler om enhetliga kontroller och om administrativa åtgärder och sanktioner rörande oegentligheter i förhållande till gemenskapsrätten" (artikel 1.1).

9. I artikel 1.2 föreskrivs följande:

"Med oegentligheter avses varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ

4 — Kommissionens förordning (EEG) nr 1956/91 av den 21 juni 1991 om tillämpningsbestämmelser för förordning (EEG) nr 4028/86 i fråga om åtgärder för att främja bildandet av gemensamma företag (EGT L 181, s. 1). För närmare uppgifter om upphävandet se fotnot 3.

5 — Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, s. 1).

ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för gemenskapernas räkning."

10. I artikel 3 i förordningen föreskrivs följande:

"1. Preskriptionstiden för att vidta åtgärder [6] är fyra år från det att den oegentlighet som avses i artikel 1.1 begicks. Kortare preskriptionstider, dock inte under tre år, kan emellertid föreskrivas i de regler som gäller för vissa sektorer.

För kontinuerliga eller upprepade oegentligheter löper preskriptionstiden från den dag då oegentligheten upphörde. För fleråriga program sträcker sig preskriptionstiden åtminstone fram till programmets definitiva avslutning.

Preskriptionstiden [7] avbryts av varje åtgärd som den behöriga myndigheten underrättar den berörda personen om och som har till syfte att utreda eller beivra oegentligheten. Preskriptionstiden börjar åter löpa efter varje åtgärd som innebär avbrott.

Preskriptionen inträder emellertid senast den dag då en tid som motsvarar den dubbla preskriptionstiden löper ut utan att den behöriga myndigheten beslutat om någon sanktion, utom i de fall då det administrativa förfarandet inställts i enlighet med artikel 6.1.

2. Fristen för verkställighet av det beslut varigenom den administrativa sanktionen utfärdas är tre år. Fristen löper från den dag då beslutet vinner laga kraft.

Preskriptionsavbrott och avbrott i verkställighet regleras i nationell lag.

3. Medlemsstaterna har möjlighet att tillämpa en längre frist än den som anges i punkt 1 respektive punkt 2."

6 — [Fotnoten avser endast den italienska versionen av förslaget till avgörande.]

7 — [Fotnoten avser endast den italienska versionen av förslaget till avgörande.]

II — Bakgrund och förfarande

Bakgrund till tvisten

11. I den överklagade domen beskrivs de faktiska omständigheter som givit upphov till tvisten enligt följande:

"11. I oktober 1991 ansökte bolaget José Martí Peix SA (nedan kallad sökanden) genom de spanska myndigheterna om ekonomiskt gemenskapsstöd hos kommissionen. Ansökan gjordes med stöd av förordning nr 4028/86 och avsåg ett projekt att bilda ett spansk-angolanskt gemensamt fiskeföretag. För detta projekt skulle de tre fartygen Pondal, Periloja och Sonia Rosal överföras för fiskeverksamhet till det gemensamma företaget som bildats av sökanden, det portugisiska bolaget Iberpesca–Sociedades de Pesca L.da och en angolansk delägare, Empromar N'Gunza.

12. Genom beslut av den 16 december 1991 (nedan kallat beslutet om beviljande) beviljade kommissionen det i föregående punkt nämnda projektet (projekt SM/ESP/17/91, nedan kallat projektet) gemenskapsstöd, med ett belopp av högs. 1 349 550 ecu. ...

13. Det gemensamma företaget, med namnet Ibermar Empresa de Pesca L.da bildades och registrerades i november 1992 i Luanda, Angola. I december 1992 registrerades det gemensamma företagets tre fartyg i Luandas hamn.

...

15. Den 18 maj 1993 mottog kommissionen, genom de spanska myndigheterna, en ansökan, daterad den 10 maj 1993, om att den första delen av stödet skulle betalas ut. Ansökan åtföljdes av en rad handlingar och intyg om det gemensamma företagets bildande, om att fartygen hade registrerats i Luandas hamn, om att de hade avförts från gemenskapsregistret och om att erforderliga fiskelicenser hade erhållits.

16. Den 24 juni 1993 betalade kommissionen ut 80 procent av stödet.

17. Den 20 maj 1994 ingav sökanden en ansökan till de spanska myndigheterna

om att återstoden av stödet skulle utbetalas. Ansökan åtföljdes av en första regelbunden rapport som omfattade verksamhetsperioden den 20 april 1993–den 20 april 1994. I denna rapport angavs bland annat följande: 'Vår långsiktiga målsättning har måst ändras på grund av *Pondals haveri den 20 juli 1993* ...'.

18. Kommissionen ... betalade ut återstoden av stödet den 14 september 1994.

19. Den 6 november 1995 mottog kommissionen den andra regelbundna rapporten, daterad den 19 juni 1995, som avsåg verksamhetsperioden den 20 maj 1994–den 20 maj 1995. I denna rapport omtalades *Pondals haveri den 20 juli 1993* och det gjordes gällande att problem uppstått att ersätta detta fartyg på grund av de angolanska myndigheternas passivitet.

...

25. I september 1997 inkom den tredje regelbundna verksamhetsrapporten avseende perioden den 20 maj 1995–den 20 maj 1996 till kommissionen. Det gjordes däri gällande att den angolanske delägarens agerande hindrade den normala fiskeriverksamheten. Det angavs att de sista lossningarna av fisk från Angola skedde i mars 1995 och att gemenskapsdelägarna, med hänsyn till svårigheterna som berodde på det ovannämnda agerandet, hade beslutat att sälja sina andelar i det gemensamma företaget till den angolanske delägaren och att köpa tillbaka de fartyg som berördes av projektet. I rapporten angavs att *sökanden*, efter att fartygen hade köpts tillbaka, *hade överfört dem till en hamn i Nigeria där de reparerades fram till år 1996*" (min kursivering genomgående).

Det administrativa förfarandet och det ifrågasatta beslutet

12. Av den överklagade domen framgår dessutom att kommissionen genom skrivelse daterad den 26 juli 1999 meddelade sökanden och de spanska myndigheterna att den avsåg att i enlighet med artikel 44 i förordning nr 4028/86 nedsätta det stöd som ursprungligen beviljats för projektet. Det avgörande för denna nedsättning var att "det gemensamma företaget, i strid med de krav som fastställs i den nämnda förordningen och i förordning nr 1956/91, inte hade utnyttjat fiskeresurserna i det tredje land som angavs i beslutet att bevilja stöd under en period av tre år". [8]

8 — Punkt 28.

13. Av de handlingar som mottagits framgick nämligen att fartyget Pondal "hade bedrivit verksamhet *från den 20 april till den 20 juli 1993, då det havererade.* Verksamheten bedrevs således under tre månader ...". Fartygen Periloja och Sonia Rosal hade däremot bedrivit verksamhet "för det gemensamma företagets räkning i angolanskt vatten under tiden den 20 april 1993–den 20 april 1994 och den 20 maj 1994–den 3 februari 1995, då sökanden sålde sina andelar i det nämnda företaget. Det rörde sig således om en period på sammanlagt 21 månader ...". [9]

— erinrade om att den hade beviljat "José Martí Peix SA ... ett gemenskapsstöd på 1 349 550 ecu för projektet att bilda ett gemensamt företag i Angola", som avsåg fartygen Pondal, Periloja och Sonia Rosal (första skälet),

— konstaterade att "fartyget Pondal ... [hade förlist] den 13 januari 1993" (fjärde skälet),

14. Den 5 oktober 1999 tillsände sökanden kommissionen sina synpunkter på denna skrivelse och framlade nya handlingar.

— ansåg att stödmottagaren hade gjort sig skyldig till en allvarlig oegentlighet genom att inte ha informerat kommissionen om Pondals haveri vid tidpunkten för ansökan om den första utbetalningen av stödet och genom att i den första rapporten därefter ha uppgivit att denna händelse inträffat den 20 juli 1993 (nionde skälet),

15. Av de bifogade handlingarna framgick att "*Pondals haveri* [i själva verket] *hade ägt rum den 13 januari 1993 och inte den 20 juli 1993* som sökanden fram till dess uppgett". [10]

— påpekade att fartygen Sonia Rosal och Periloja "[hade lämnat] Angola och [hade avförts] från det angolanska registret i mars 1995". Dessa fartyg "[hade] under åren 1995 och 1996 inte [utövat] någon verksamhet" och hade därefter "vid en obestämd tidpunkt, utan förhandsgodkännande av kommissionen, [överförts] till Kamerun" (femte skälet),

16. Den 19 mars 2001 antog kommissionen således det ifrågasatta beslutet genom vilket den

9 — Punkt 28. Min kursivering.
10 — Punkt 32. Min kursivering.

— således satte ned det stöd som beviljats med 1 349 550 ecu till 710 030 euro och ålade stödmottagaren att inom tre månader till kommissionen återbetala det belopp på 639 520 euro som uppburits utan grund (artiklarna 1 och 2).

Talan vid förstainstansrätten och den överklagade domen

17. Genom ansökan som inkom den 8 juni 2001 yrkade bolaget José Martí Peix SA (nedan kallat Peix eller klaganden) att förstainstansrätten skulle ogiltigförklara beslutet om nedsättning av stödet. Kommissionen invände självklart mot detta yrkande.

18. Enligt vad som framgår av den överklagade domen åberopade "sökanden ... fyra grunder" till stöd för sin talan, vilka avsåg a) "preskription" av de faktiska omständigheter som ifrågasatts i beslutet, b) "åsidosättande av omsorgsprincipen och principen om god förvaltning", c) "felaktig bedömning och felaktig tolkning av förordning nr 4028/86" och d) "åsidosättande av proportionalitetsprincipen". [11]

19. I förevarande mål är särskilt den första grunden för talan av betydelse, genom vilken klaganden hävdade att "preskription inträtt beträffande de omständigheter som motiverade nedsättningen av stödet när [det ifrågasatta] beslutet fattades". [12]

20. I sin bedömning av denna anmärkning har förstainstansrätten först och främst konstaterat att "det i artikel 3.1 [i förordning nr 2988/95] fastställs en preskriptionstid på 'fyra år från det att ... oegentlighet[en] ... begicks' " som hänför sig "dels [till] oegentligheter som begås avsiktligt eller genom försummelse och som enligt artikel 5 i denna förordning kan medföra administrativa påföljder, dels [till] sådana oegentligheter som motiverar att endast en sådan administrativ åtgärd som avses i artikel 4 i förordningen vidtas". Förstainstansrätten konstaterade följaktligen att "[denna frist] är tillämplig på oegentligheterna i detta mål". [13]

21. Sedan detta klarlagts övergick förstainstansrätten således till att granska huruvida de faktiska omständigheterna avseende fartyget Pondal och avseende fartygen Periloja och Sonia Rosal faktiskt var preskriberade.

22. När det inledningsvis gällde fartyget Pondal erinrade förstainstansrätten för det första om att "den oegentlighet som med

11 — Punkt 44.

12 — Punkt 67.

13 — Punkterna 78 och 79.

rätta konstaterats i det ifrågasatta beslutet best[od] i att sökanden i ett första skede ha [de] dolt att haveriet inträffat och, i ett andra skede, ha[de] uppgivit ett felaktigt datum beträffande detta". [14]

23. Enligt förstainstansrätten skulle sådant agerande betraktas som "en kontinuerlig oegentlighet i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95. Föremålet för agerandet ha[de] nämligen hela tiden varit detsamma, det vill säga att sökanden åsidosatt sin informations- och lojalitetsplikt vad gäll[de] detta haveri". [15]

24. Följaktligen hade "preskriptionstiden [börjat] att löpa 'från den dag då oegentligheten [hade] upphör[t]' ", det vill säga den "5 oktober 1999", vilket var den dag då "sökanden för första gången för kommissionen [hade] ang[ivit] det exakta datumet för detta haveri, det vill säga den 13 januari 1993". [16]

25. På grundval av dessa överväganden drog förstainstansrätten slutsatsen att "[s]ökanden ... inte [kunde] påstå att preskription inträtt beträffande de omständigheter som konstaterats i det ifrågasatta beslutet angående ... fartyg[et Pondal]". [17]

26. Vad därefter gällde fartygen Periloja och Sonia Rosal fann förstainstansrätten först och främst att "konstaterandet av oegentligheter i det ifrågasatta beslutet beträffande [ovannämnda fartyg var] välgrundat". Bakgrunden till konstaterandet var att fartygen "inte [hade] utnyttjat angolanskt vatten under tre år i strid med kravet i beslutet om beviljande". [18]

27. Enligt förstainstansrätten utgjorde även dessa ageranden "en kontinuerlig oegentlighet i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95. Denna oegentlighet ha[de] varat fram till den 20 maj 1996, vilket datum ... utgör slutet på det nämnda företagets obligatoriska treåriga verksamhetsperiod. Vid den tidpunkten hade oegentligheten slutgiltigt den form som påstås i det ifrågasatta beslutet, nämligen att de två ovannämnda fartygen inte hade bedrivit verksamhet i angolanskt vatten under 15 av de 36 månader som utgjorde den ovannämnda perioden." Även i detta fall hade således preskriptionstiden börjat löpa först "från den dag då oegentligheten upphörde", det vill säga från den 20 maj 1996. [19]

28. Förstainstansrätten fastställde därefter att den skrivelse av den 26 juli 1999 genom vilken "[kommissionen] informerat [sökanden] om ett nedsättningsförfarande knutet

14 — Punkt 81.
15 — Punkt 81.
16 — Punkterna 81 och 82.
17 — Punkt 82.
18 — Punkt 88.
19 — Punkt 91.

till oegentligheter rörande, bland annat, fartygen Perilojas och Sonia Rosals verksamhet" utgjorde "en åtgärd som avbryter preskriptionen i den mening som avses i artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95". [20]

29. Förstainstansrätten konstaterade således att "[ä]ven om man med en bokstavlig tolkning av artikel 3.1 första stycket i förordning nr 2988/95 anser att den fyraåriga preskriptionstid som fastställs i denna bestämmelse vad gäller en kontinuerlig oegentlighet löper från den dag då oegentligheten upphörde, trots att den behöriga myndigheten — såsom i förevarande fall — inte fick kännedom om denna oegentlighet förrän senare, ... [hade] det förhållandet att skrivelsen av den 26 juli 1999 sändes, vilket skedde innan den fyraåriga tid som började löpa den 20 maj [1996] hade löpt ut, innebär att preskriptionen avbryts och att en ny fyraårig tid börjar löpa från den 26 juli 1999". Följaktligen hade "preskription inte inträtt beträffande de omständigheter som utgjorde oegentligheten beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal när det ifrågasatta beslutet fattades". [21]

30. Mot bakgrund av ovan återgivna överväganden fann förstainstansrätten att talan inte kunde vinna bifall på grunden avseende preskription. Efter att ha funnit att talan inte heller kunde bifallas på de andra grunder som framförts, ogillade förstainstansrätten således talan och förpliktade klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

20 — Punkt 93.

21 — Punkt 94.

Förfarandet vid domstolen

31. Genom överklagande ingivet den 22 maj 2003 har Peix yrkat att domstolen skall fastställa att överklagandet kan tas upp till sakprövning, upphäva den överklagade domen och förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna vid de två domstolsinstanserna.

32. Kommissionen har invänt mot detta yrkande och inkommit med en svarsskrivelse i enlighet med artikel 115 i domstolens rättegångsregler.

33. Parterna har därefter yttrat sig muntligen vid förhandlingen den 10 juni 2004.

III — Rättslig bedömning

34. Peix har till stöd för sitt överklagande framfört en enda grund som avser det åsidosättande av artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95 som följer av en felaktig tolkning av begreppet "kontinuerlig" oegentlighet.

35. Klaganden har i sin argumentering av denna grund gjort åtskillnad mellan oegentligheten avseende fartyget Pondal och oegentligheten avseende fartygen Periloja och Sonia Rosal. Detta har även kommissionen gjort i sin svarsskrivelse. För att framställningen skall bli tydlig kommer följaktligen även jag att i min analys följa denna uppläggning.

Huruvida oegentligheten avseende fartyget Pondal har kontinuerlig karaktär

36. Klaganden har hävdat att förstainstansrätten felaktigt kvalificerade oegentligheten avseende fartyget Pondal som kontinuerlig. Enligt klaganden är nämligen meddelandet av felaktig information från mottagaren av ett gemenskapsstöd en tillfällig oegentlighet som upphör vid den tidpunkt då meddelandet överlämnats till kommissionen och inte, såsom förstainstansrätten enligt klagandens mening anser, vid den senare tidpunkt då kommissionen uppdagat att informationen är oriktig.

37. Enligt Peix innebär förstainstansrättens tolkning, förutom att den strider mot domstolens rättspraxis, till vilken jag återkommer i det följande (se nedan punkt 48), att den rättssäkerhetsprincip som garanteras genom reglerna om preskription åsidosätts. Om preskriptionstiden kunde löpa först från den tidpunkt då kommissionen uppdagade oegentligheten skulle de frister som lagstiftaren uppställt nämligen förlängas på obestämd tid, i avvaktan på att kommissionen agerar för att kontrollera att de erhållna uppgifterna är riktiga.

38. Slutligen är den överklagade domen enligt klaganden motsägelsefull. I punkt 94 har förstainstansrätten med hänvisning till fartygen Periloja och Sonia Rosal nämligen funnit att preskriptionstiden kan börja löpa även om den behöriga myndigheten inte känner till att det föreligger en oegentlighet som den ekonomiska aktören har gjort sig skyldig till.

39. Peix har, med tillämpning av detta antagande på förevarande fall, hävdat att dagen då preskriptionstiden började löpa skall fastställas till den 20 maj 1994, vilket är den dag då bolaget informerade kommissionen om Pondals haveri, och inte — såsom förstainstansrätten fastslagit — den 5 oktober 1999, när kommissionen uppdagade händelsens rätta datum.

40. Enligt Peix hade skrivelsen av den 26 juli 1999, genom vilken kommissionen meddelat bolaget att den inlett ett förfarande för att sätta ned stödet, följaktligen avsänts efter utgången av den fyraåriga fristen och var därför ogiltig, på samma sätt som även det följande beslutet att sätta ned stödet, vilket grundats på uppgifter som erhållits genom denna skrivelse, följaktligen var ogiltigt.

41. Kommissionens ståndpunkt är den motsatta. Kommissionen har hävdat att Peix åsidosättande av skyldigheten att lämna lojala uppgifter inte upphörde den 20 maj 1994 genom det första oriktiga meddelandet om Pondals haveri, utan, såsom förstainstansrätten korrekt har fastställt, fortsatte fram till den 5 oktober 1999, nämligen fram till dess att klaganden slutligen angav rätt datum för det ovannämnda haveriet och därmed upphörde med den oegentlighet som den gjort sig skyldig till. Enligt kommissionen har förstainstansrätten således, genom att kvalificera denna oegentlighet som kontinuerlig, inte åsidosatt rättssäkerhetsprincipen och inte heller frångått domstolens rättspraxis.

42. Vad därefter gäller påståendet att skrivelsen av den 26 juli 1999 är ogiltig, har kommissionen först och främst invänt att denna grund inte kan prövas, eftersom den framförts för första gången vid överklagandet till domstolen. Enligt kommissionen är denna grund dessutom obefogad, eftersom den ifrågavarande skrivelsen avsänts före utgången av den fyraåriga frist som började löpa först den 5 oktober 1999.

43. När jag nu kommer till bedömningen av dessa ställningstaganden skall jag först och främst erinra om att enligt vad som framgår av den överklagade domen

— innehöll den ansökan om att den första delen av stödet skulle betalas ut som kommissionen mottog den 18 maj 1993 ingen uppgift om Pondals haveri, trots att detta redan inträffat den *13 januari 1993*,

— angavs i den första regelbundna rapporten som Peix framlade den 20 maj 1994 att "Pondals haveri [hade skett] den *20 juli 1993*",

— fanns samma uppgift även i den andra rapporten av den 19 juni 1995, vari det återigen hänvisades till "Pondals haveri *den 20 juli 1993*",

— framlade Peix först den 5 oktober 1999 de handlingar som utvisade att "Pondals haveri [i själva verket] hade ägt rum den *13 januari 1993 och inte den 20 juli 1993*".[22]

44. Sedan detta klarlagts vill jag omedelbart påpeka att förstainstansrätten enligt min mening med rätta har kvalificerat såsom "kontinuerlig" oegentlighet Peix åsidosättande av sin skyldighet att i egenskap av mottagare av ett gemenskapsstöd lämna

22 — Punkterna 15–32. Min kursivering genomgående.

"tillförlitlig och icke missledande information till kommissionen" för att "gör[a] det möjligt [för denna] att kontrollera att gemenskapsfonderna [som anslagits till det gemensamma företaget] används på ett lämpligt sätt". [23]

45. Genom upprepade handlingar (uppgift om felaktigt datum för haveriet) och, framför allt, underlåtenhet (avsaknad av uppgift om rätt datum för detta) som börjat även innan det gemensamma företaget började sin fiskeverksamhet i Angola och som fortsatt fram till den 5 oktober 1999, det vill säga ända till dess att klaganden överlämnade de handlingar som utvisade den exakta dag då Pondal förliste, har Peix nämligen bortsett från den ovannämnda skyldigheten. Det var således först denna dag som oegentligheten upphörde och som, i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95, den fyraåriga preskriptionstiden började löpa.

46. Å andra sidan kan enligt min mening denna slutsats inte ifrågasättas genom klagandens argument.

47. Först och främst synes klagandens hänvisning till domen i målet Strawson vara irrelevant. [24]

48. Frågan i det fallet gällde att fastställa huruvida en myndighet som hade utfört en kontroll år 1997 och till följd av denna hade uppdagat flera oegentligheter som begåtts mellan åren 1993 och 1997, endast kunde vidta sanktionsåtgärder beträffande den oegentlighet som begåtts under kontrollåret eller även beträffande de oegentligheter som begåtts under tidigare år.

49. Tillfrågad på denna punkt tillerkände domstolen de behöriga myndigheterna befogenhet att vidta sanktionsåtgärder även beträffande oegentligheter "avseende de år som föregått det år då de oriktiga uppgifterna uppdagas ... under förutsättning att de preskriptionstider som föreskrivs i förordning nr 2988/95 iakttas". [25]

50. Domstolen angav således endast att myndigheternas befogenhet att vidta sanktionsåtgärder begränsas i tiden genom den ovannämnda fyraåriga preskriptionstiden. Domstolen uttalade sig däremot inte om begreppet "kontinuerlig" oegentlighet, som är i fråga här. Såsom kommissionen med rätta har påpekat var något avgörande på den punkten inte nödvändigt i det fallet, eftersom alla de ageranden som den ekonomiska aktören hade kritiserats för hänförde sig till mellan år 1993 och år 1997 (kontrollåret) och de således tidsmässigt höll sin inom den tid på fyra år som föreskrivs i förordning nr 2988/95.

23 — Dom av den 24 januari 2002 i mål C-500/99 P, Conserve Italia mot kommissionen (REG 2002, s. I-867), punkt 100.

24 — Dom av den 19 november 2002 i mål C-304/00, Strawson (REG 2002, s. I-10737).

25 — Domen i det ovannämnda målet Strawson, punkt 52.

51. Det kan inte heller invändas att "funktionen att garantera rättssäkerheten" som är betecknande för alla preskriptionstider äventyras om man låter preskriptionstiden börja löpa från den dag då mottagaren av gemenskapsstöd uppfyller sin skyldighet att lojalt lämna information och därmed upphör med den oegentlighet som han gjort sig skyldig till. [26]

52. Såsom kommissionen med rätta har påpekat är, förutom att det uttryckligen föreskrivs i förordning nr 2988/95, det förhållandet att preskriptionstiden börjar att löpa från den tidpunkt då oegentligheten upphört helt och fullt i överensstämmelse med denna funktion.

53. Den ifrågavarande principen skyddar enligt min mening nämligen enskilda som har åsidosatt en skyldighet som följer av gemenskapsrätten enbart när åsidosättandet har upphört, men däremot inte om dessa befinner sig i en kontinuerlig rättsstridig ställning. Såsom kommissionen med rätta har påpekat är det således mottagaren som har att avgöra om han skall kvarstå i en situation av oegentlighet och därmed löpa risken att kontrollmyndigheternas period för ingripande förlängs eller, omvänt, iaktta skyldigheterna till lojalitet och information, och på så sätt förvissa sig om att ingen åtgärd eller sanktion kan vidtas gentemot honom efter en frist på fyra år.

54. Dessutom har denna princip som bekant uppställts till skydd för enskilda i syfte att förhindra att "kommissionen på obestämd tid dröjer med utövandet av sin behörighet". [27] Principen förutsätter dock självklart att kommissionen har kunnat utöva denna behörighet. Detta sker inte när mottagarna av gemenskapsstöd underlåter att uppfylla en bestämd skyldighet och lämnar otillförlitliga uppgifter eller i vart fall lämnar sådana uppgifter som vilseleder institutionerna angående väsentliga inslag i de finansierade projekten.

55. Vad slutligen beträffar påståendet att den överklagade domen skulle vara motsägelsefull, där det i punkterna avseende fartygen Periloja och Sonia Rosal antas ett annat synsätt, skall jag längre fram visa att den inte är motsägelsefull (se nedan punkt 66 och följande punkter).

56. Av ovan angivna skäl anser jag således att förstainstansrätten inte har åsidosatt artikel 3.1 andra stycket i förordning

26 — Se domstolens dom av den 15 juli 1970 i mål 41/69, ACF Chemiefarma mot kommissionen (REG 1970, s. 661; svensk specialutgåva, volym 1, s. 457), punkt 19, och förstainstansrättens dom av den 17 oktober 1991 i mål T-26/89, De Compte mot parlamentet (REG 1991, s. II-781), punkt 68, av den 15 september 1998 i de förenade målen T-126/96 och T-127/96, BFM och EFIM mot kommissionen (REG 1998, s. II-3437), punkt 67, och av den 17 september 2003 i mål T-137/01, Neuss mot kommissionen (REG 2003, s. II-3103), punkt 123.

27 — Se dom av den 14 juli 1972 i mål 52/69, Geigy mot kommissionen (REG 1972, s. 787), punkterna 20 och 21, av den 24 september 2002 i de förenade målen C-74/00 P och C-75/00 P, Falck SpA och Acciaierie di Bolzano SpA mot kommissionen (REG 2002, s. I-7869), punkt 140, av den 29 april 2004 i mål C-298/00 P, Italien mot kommissionen (REG 2004, s. I-4087), punkt 90.

nr 2988/95 när den har kvalificerat de faktiska omständigheter avseende fartyget Pondal som en "kontinuerlig" oegentlighet och följaktligen fastställt att preskriptionstiden började löpa den 5 oktober 1999, vilket var den dag då denna oegentlighet upphörde.

57. Utan att behöva ta ställning till huruvida grunden kan prövas påpekar jag att klagandens anmärkning om att kommissionens skrivelse av den 26 juli 1999 skulle vara ogiltig är klart obefogad. Till skillnad från vad klaganden har hävdat har denna skrivelse inte sänts efter utgången av preskriptionstiden, utan innan denna började löpa.

58. Överklagandet kan således inte vinna bifall på den del av grunden som avser fartyget Pondal.

Huruvida oegentligheten avseende fartygen Periloja och Sonia Rosal har kontinuerlig karaktär

59. Enligt klaganden har oegentligheten avseende fartygen Periloja och Sonia Rosal tillfällig och inte kontinuerlig karaktär, vilket däremot förstainstansrätten ansåg, eftersom oegentligheten upphörde när dessa fartyg i februari 1995 avlägsnades från angolanskt vatten. Peix har dessutom påtalat att den överklagade domen är motsägelsefull och på nytt anfört att förstainstansrätten i punkt 94, genom att ta avstånd från den bedömning som redan gjorts beträffande fartyget Pondal, har erkänt att preskriptionstiden kan börja löpa även om den behöriga myndigheten är ovetande om att den ekonomiska aktören har gjort sig skyldig till en oegentlighet.

60. Kommissionen är däremot av en annan uppfattning och anser att den oegentlighet som Peix har gjort sig skyldig till, och som består i att ha överfört de ifrågavarande fartygen till Kamerun utan att begära något förhandsgodkännande och i att inte ha utnyttjat angolanskt vattnen under år 1995 och år 1996, har kontinuerlig karaktär genom att den fortsatt under hela den period då dessa fartyg inte användes i Angola.

61. Jag måste medge att förstainstansrättens dom inte är helt tydlig på denna punkt. Förstainstansrätten har vid fastställande och kvalificering av oegentligheterna avseende Periloja och Sonia Rosal nämligen följt ett något tvetydigt logiskt resonemang.

62. Förstainstansrätten har nämligen

— genom att för det första endast koncentrera sig på ett av de åsidosättanden

som kommissionen fastställt i det ifrågasatta beslutet (femte skälet, se ovan punkt 17), påpekat att "fartygen Periloja och Sonia Rosal inte utnyttjat angolanskt vatten under tre år i strid med kravet i beslutet om beviljande" (punkt 88),

63. Klaganden har som sagt inte bestridit att förstainstansrätten fastställt oegentligheten (det vill säga att angolanskt vatten inte utnyttjats under den obligatoriska treåriga verksamhetsperioden), utan endast att denna oegentlighet kvalificerats som kontinuerlig.

— för det andra påpekat att det uppdagade åsidosättandet utgör en kontinuerlig oegentlighet och att denna oegentlighet upphörde först den 20 maj 1996, vilket datum utgjorde slutet på den obligatoriska treåriga verksamhetsperioden i Angola (punkt 91), och

64. Denna anmärkning kan enligt min mening inte godtas. Såsom förstainstansrätten med rätta har fastställt började denna oegentlighet nämligen i februari 1995, när fartygen i fråga lämnade Angola, och fortsatte utan tvekan fram till den 20 maj 1996, när den obligatoriska fiskeperioden i det landet avslutades. Peix har således inte plötsligt åsidosatt en tillfällig skyldighet, utan har på ett kontinuerligt sätt bortsett från en skyldighet som bolaget skulle iaktta fram till det angivna datumet.

— således i hypotetiska ordalag konstaterat att "[ä]*ven om man ... anser att* den fyraåriga preskriptionstid ... vad gäller en kontinuerlig oegentlighet löper från den dag då oegentligheten upphörde, trots att den behöriga myndigheten — såsom i förevarande fall — inte fick kännedom om denna oegentlighet förrän senare",[28] löpte den fyraåriga fristen dock inte ut på grund av att det vidtogs en åtgärd den 26 juli 1999 som innebar att preskriptionen avbröts (punkt 94).

65. Enligt min mening skall även anmärkningen att den överklagade domen skulle vara motsägelsefull lämnas utan beaktande. Jag finner nämligen att förstainstansrätten — även om själva meningen inte är helt lyckad — i punkt 94 helt enkelt har velat understryka att även om man skulle vilja fastställa den dag då preskriptionstiden börjar löpa på ett för sökanden mer gynnsamt sätt, och således vid en tidigare tidpunkt än den då denna meddelade kommissionen de faktiska omständigheterna avseende Periloja och Sonia Rosal och kommissionen på så sätt kunde få kännedom om dessa, hade preskriptionen dock inte inträtt på grund av att kommissionen vidtagit en åtgärd som innebar att preskriptionen avbröts.

28 — Min kursivering.

66. Det är således fråga om ett övervägande som införts helt hypotetiskt, som faktiskt inte avses motsäga de andra avsnitten i domen i vilka förstainstansrätten, med avseende på fartyget Pondal, uttryckligen har klargjort att preskriptionen, i det fall då mottagaren av ett gemenskapsstöd åsidosätter sin skyldighet till lojal information, löper från den tidpunkt då denne på ett korrekt sätt har meddelat kommissionen att faktiska omständigheter har inträffat som har påverkat väsentliga delar av det finansierade projektet.

67. Den tolkning av domen som här ges företräde bekräftas enligt min mening för övrigt av vissa avsnitt i den överklagade domen som följer efter bedömningen av preskriptionen.

68. I avsnittet avseende anmärkningen om åsidosättande av proportionalitetsprincipen har förstainstansrätten nämligen klarare påpekat att Peix beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal har gjort sig skyldig till sådant "allvarligt åsidosättande av skyldigheter som är väsentliga för att systemet med ekonomiskt gemenskapsstöd på fiskeriområdet skall kunna fungera" som inte endast består i underlåtenhet att uppfylla villkoret att "de två berörda fartygen skulle utnyttja angolanska fiskeresurser under tre år", utan även i att "sökanden under cirka två års tid dolt det faktum att dessa fartyg hade lämnat angolanskt vatten". [29] Det var nämligen "först i den tredje regelbundna verksamhetsrapporten som tillsändes kommissionen i september 1997 som sökanden klart angav att de sista lossningarna av fisk från Angola skedde i mars 1995 ... och att ... fartygen ... hade överförts av sökanden till en hamn i Nigeria där de reparerades fram till år 1996". [30]

69. Även om förstainstansrättens motiveringar när det gäller att kvalificera oegentligheten beträffande fartygen Periloja och Sonia Rosal såsom "kontinuerlig" oegentlighet är tvetydiga och formulerade i rent hypotetiska ordalag, anser jag följaktligen att de inte motsäger avsnitten i den överklagade domen angående fartyget Pondal.

70. Av ovan angivna skäl anser jag således att överklagandet inte heller kan vinna bifall på den del av grunden som avser fartygen Periloja och Sonia Rosal.

Sammanfattande överväganden

71. Eftersom jag anser att Peix enda grund för överklagandet är obefogad är det enligt min mening inte nödvändigt att analysera de

29 — Punkt 130.

30 — Punkt 128.

synpunkter som kommissionen framfört i andra hand om att preskriptionstiden i artikel 3 i förordning nr 2988/95 inte är tillämplig på åtgärder för återkrav av belopp som utbetalats utan grund samt om det avbrott i preskriptionen som inträffat genom att de spanska myndigheterna avsänt skrivelsen av den 26 februari 1998.

72. Sammanfattningsvis föreslår jag således att domstolen skall ogilla överklagandet i dess helhet.

IV — Rättegångskostnader

73. Mot bakgrund av artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som skall tillämpas i mål om överklagande i enlighet med artikel 118 i nämnda regler, och med beaktande av mina slutsatser om att överklagandet skall ogillas, anser jag att Peix skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

V — Förslag till avgörande

74. Mot bakgrund av ovanstående överväganden föreslår jag att domstolen skall slå fast följande:

— Överklagandet ogillas.

— José Martí Peix, SA, förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.